

هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروژۆکۆلەکان

93

سالی / 2013 – بەرگی نەووەت و سی

چاپی یەكەم / سالی 2013

پىرىست

- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (25) خولى سييه مى هه لىژاردن – چوار شه ممه 2013/5/29 ن 5
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (26) خولى سييه مى هه لىژاردن – دوو شه ممه 2013/6/3 ن 81
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (27) خولى سييه مى هه لىژاردن – سى شه ممه 2013/6/4 ن 109
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (28) خولى سييه مى هه لىژاردن – چوار شه ممه 2013/6/5 ن 195
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (29) خولى سييه مى هه لىژاردن – دوو شه ممه 2013/6/10 ن 233
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (30) خولى سييه مى هه لىژاردن – چوار شه ممه 2013/6/12 ن 291
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (31) خولى سييه مى هه لىژاردن – دوو شه ممه 2013/6/17 ن 353
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (32) خولى سييه مى هه لىژاردن – سى شه ممه 2013/6/18 ن 365
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (33) خولى سييه مى هه لىژاردن – چوار شه ممه 2013/6/19 ن 385
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (34) خولى سييه مى هه لىژاردن – سى شه ممه 2013/6/25 ن 457
- پروتوكولى دانيشتنى ژماره (35) خولى سييه مى هه لىژاردن – يهك شه ممه 2013/6/30 ن 511

3-خستنه روو و گفتوگو کردنی پیشنیاری یاسای هه موار کردنی دوهدهمی یاسای ئه نجومه نی پارێزگا و قهزا و ناحیه کان له ههریمی کوردستان ژماره (4) ی سالی 2009 ی هه موار کراو داوا له لیژنه ی یاسایی ئه کههین بفرموون بۆ سهر سه کوئی لیژنه کان، نوینهریکی داراییش با بفرموئی بۆ سهر سه کوئی لیژنه کان، لیژنه ی یاسایی فهرموو بۆ خالی یه کهمی بهرنامه ی کار

بهریز عونی کمال بهزاز:

بهریز سه روکی په رله مان.

برگه ی یه کهمی بهرنامه ی کار:

خستنه روو و گفتوگو کردنی پیشنیاری یاسای درێژ کردنه وه ی ماوه ی یاسایی راگرتنی کارکردن به یاسای به کریدانی خانووبه ره ژماره (9) ی سالی 2008 بۆ ماوه ی 2 سال له کوپونه وه کانی پیشوودا پیشنیاری ئه وه کرا که به پرۆژه داوا بکری دهرباره ی کارنه کردن به یاسای ژماره (9) ی سالی 2008 و پیشکەشی په رله مان بکری، و له ئه نجامی گفتوگوکان پیشنیاره که پیشکەش کرا، و راپۆرتی خو مان له سه ره ئه و پیشنیاره که ماوه که ی درێژ بکهین ئاماده مان کرد، ئیستا بو تان ئه خوینینه وه:

عقدت لجنة الشؤون القانونية اجتماعا بتاريخ 23 جوزردان 2712 كوردي المصادف ليوم 2013/6/13 ميلادي لدراسة مشروع قانون (ايقاف العمل باحكام قانون ايجار العقار رقم (7) لسنة 2008 المقدم من قبل العدد القانوني لاعضاء البرلمان والمحال الى لجنتنا بعد القراءة الاولى له في البرلمان بجلسته الاعتيادية المرقم (30) والمنعقدة بتاريخ 2013/6/18، وبعد المناقشة والمداولة، هناك رتيان بشأن ايقاف العمل بالقانون
الراي الاول:

ايقاف العمل بالقانون لمدة سنة واحدة

الراي الثاني:

ايقاف العمل بالقانون لمدة سنتين

بهريز د.رؤزان عبدالقادر دزهي:

بهريز سه روکی په رله مان.

راپۆرته که به عه ره بيه بهس ئه يکه مه کوردی

بۆ سه روکايه تی په رله مانى کوردستان

ب/راپۆرتی لیژنه ی یاسایی

لیژنه ی کاروباری یاسایی کوپوه له رۆژی 23 جۆزهردانی 2712 کوردی بۆ تاوتوی کردنی پرۆژه یاسای راگرتنی کارکردن به حوکمه کانی یاسای به کریدانی خانووبه ره ژماره (9) ی سالی 2008، که له لایه ن ژماره ی یاسایی ئه ندامانی په رله مان پیشکەش کراوه، ئاراسته ی لیژنه که مان کرا دواى ئه وه ی خویندنه وه ی

یەكەمى لە پەرلەمان بۆ كرا لە دانیشتنى ئاسایى ژمارە (30) لە رۆژى 2013/6/12 دواى گفتوگۆ كردن

دوو پا لە نیوان ئەندامانى لیژنە ھەبوو

پاى یەكەم:

بۆ ماوەى یەك سال كارکردن بەو یاسایە دوابخری

پاى دووهم:

بۆ ماوەى دوو سال كارکردن بەو یاسایە دوا بخری

راپۆرتەكەمان ئەخەینە بەردەم سەرۆكایەتى و ئەندامانى پەرلەمان بۆ دەنگدان، سوپاس

بەرپێز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو لیژنەى دارایی

بەرپێز د.ئاراس حسین محمود:

بەرپێز سەرۆكى پەرلەمان.

پروژه یاسای ناوبراو بە نووسراوی بەرپۆههبرایهتی کاروباری پەرلەمان ژمارە (ك) 1093 لە

2013/6/17 گه‌یشتوو به لیژنه‌كه‌مان، و لیژنه‌كه‌مان كۆنوو‌سى ژماره (424) ی پێ کردوو، و به

نووسراوی ژماره (534) لە 2013/6/19 ئاراسته‌ى سەرۆكایه‌تى پەرلەمانى کردوو، ئەمەش ده‌قى

كۆنوو‌سه‌كه‌یه:

پەرلەمانى كوردستانى عێراق

لیژنه‌ى دارایی و کاروباری ئابووری

كۆنوو‌سى ژماره (424) رێكه‌وتى 2013/6/18

ئاماره به نووسراوی بهرپۆههبرایهتی کاروباری پەرلەمان ژماره (ك) (1093) لە 2013/6/17 ھاوپیچ

له‌گه‌ل وینه‌یه‌ك له ده‌قى پروژه یاسای درێژ کردنه‌وه‌ى ماوه‌ى جێ به‌جێ کردنى یاسای به‌کرێدانى

خانوو‌به‌ره ژماره (9) ی سالى 2008، كه له لایه‌ن ژماره یاسای ئەندامانى پەرلەمانى كوردستانى عێراق

پیشنیار کراوه، و له دانیشتنى ژماره (30) ی ئاسایى رۆژى چوار شه‌مه‌ى رێكه‌وتى 2013/6/12

پەرلەمانى كوردستان خویندنه‌وه‌ى یەكەمى بۆ کراوه، بۆ ئەم مه‌به‌سته لیژنه‌كه‌مان (424) مین

كۆبوونه‌وه‌ى ئاسایى خۆى ئەنجامدا، له به‌روارى 2013/6/18 بۆ لیکۆلینه‌وه له‌م بابه‌ته، و به زۆرینه‌ى

ده‌نگى ناماده بووان گه‌یشه‌ ئەم بریاره‌ى خواره‌وه:

له‌به‌ر هه‌ستیارى ئەم پروژه یاسایه كه په‌یوه‌ندى راسته‌وخۆى به خاوه‌ن مولك و كرێداره‌وه هه‌یه له

هه‌ریمی كوردستان، لیژنه‌كه‌مان په‌سندى ده‌قى هه‌رسى مادده یاساییه‌كه‌ى ئەم پروژه یاسایه ئەكات،

سوپاس

بەرپێز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو.

بەريز عونى كمال بەزاز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دوو پيشنياره، پيشنيارى يەكەم ئەلئ بۆ ماوهى سائىك بى، ئەوهيتر ئەلئ بۆ ماوهى دوو سال بى، ئەو دوو پيشنياره يەكە، يەكە بخريته دەنگدان تاكو بتوانين سياغەى قانونەكەى ئامادە بكەين.

بەريز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆرينەى ليژنەى ياسايى لەگەل كامەيانن؟

بەريز عونى كمال بەزاز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

جياوازى هەبوو لە كاتى گفتوگۆ كردن، بەلام زۆرينە گەيشتنە ئەو رايەى بۆ ماوهى دوو سال بى

بەريز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كوستان خان

بەريز كوستان محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيم وايە پيوسته موناقةشەى ماددەكە بكرى، چونكە رهئى تريش هەيه، راستە ئيمە بە دەنگدان موناقةشە كردنمان لەسەر هەموار كردنى ياساكە تەنجيل كردوو، بەلام ئيلغامان نەكردوو، بۆيه من بۆخۆم پيم وايە پيوسته ئەو پيشنياره بخريته بەردەمى ئەندامان كە ئايا بچينهوه سەر هەموارەكە و موناقةشەى بكەين؟ من لەگەل ئەووم ئەو هەموارەى كە موناقةشەمان دەست پيكردوو بچينهوه سەرى لەبەر ئەم هۆكارانە

1-هەموو كرىچيهكان پيى رازين، زۆربەى خاوەن مولكەكان پيى رازين، قسە لەگەل خەلكى خاوەن موختەص و بەريوهبەرى زەربە كراوه ياساكەيان زۆر پي باشە، بۆيه ناكري كە ئەم ياسايە بۆ دوو سالى تر هەلپەسىرين لە كاتيكدا پينج سائە هەلپەسىردراوه، بۆيه پيشنيار ئەكەم كە ئيمە بەدەنگدان بچينهوه سەر هەموارەكە، و ئەو ياسايە هەموار بەكەين نەك جاريكى تر تەنجيلى بكەين بۆ دوو سالى تر، لە كۆبوونەوهى پيشووش ئيمە ئيلغامان نەكردوو هەموارەكە، تەنجيلمان كرد، و ماددەيهكمان موناقةشە كردوو، بۆيه قابيلى ئەوهيه بچينهوه سەر موناقةشە ، سوپاس

بەريز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ليژنەى ياسايى

بەرپىز عونى كمال بەزاز:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە پىيى ماددى (56) برگەى دووهمى پەپىرەوى ناوخۆى پەرلەمان ئەو بابەتە حەسم بوو، لە ئەنجامدا ئەندامانى پەرلەمان زۆرىنەيان داواى ئەوھيان كرد كە بە پرۆژە تەقدىم بكىرى بۇ ئەوھى جى بەجى كردنى ياساگە دوا بخىرى، واتە ئىستا تەنبا ماقى ئەوھمان ھەپە كە ئايا تەمدىد بكىرى بۇ ماوھى سائىك يان دوو سال بە گوپىرەى ئەو راپۆرتەى پىشكەشى ئەندامانى پەرلەمان كرا، بۆپە پىشنيار ئەكەم يەكەمجار سالاگە بخىرتە دەنگدان، ئايا بۇ سائىك بى؟ ئەگەر دەنگى نەھىنا ئەوكات ئەچىنە سەر پىشنيارى دووھم بۇ ماوھى دوو سال

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۋىكى پەرلەمان:

ئىمە پىمان باشە بۇ يەك سال يان دوو سال ھەر يەك دوو كەس قسە بكات، ئەوھى كە پىيى باشە يەك سال بى، دوو كەس لەو بارە قسە بكات، ئەوھى پىيى باشە يەك سال بى دوو كەس قسەى لە بارەوہ بكات، لەسەر ئەوہ يەك سال بى، كاك خورشيد فەرموو

بەرپىز خورشيد احمد سليم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

يەنى بەراستى جىگەى داخە پىنج سالە ناتوانىن ئەو بابەتە يەكلايى بکەينەوہ، پەرلەمان بەرامبەر ئەو كىشە بى ھەلوپستە، ئىتر لەبەر ھەر ھۆپەك بى نەمانتوانى ئەو ئىشە بکەين، ئىستا سائىك و دوو سال، ئەگەر مەبەست ئەوھىپە ئەو ياسايە قابىل نىە بۇ جى بەجى كردن با ئىلغاي بکەين، ئەگەر ئەمانەوئى چارەى بکەين خۇ خەلگىك ھەپە بە نيازى ئەوھىپە خاصەتەن خاوەن مولك ھەپە مەغدورە، ھەپە مەسەلەن چاوى لىپە، ھەپە بە نيازە چارەپەكى لى بكىرى، راستە كرىچى زۆرتەرە لە خاوەن مولك، بەلام مەعناى ئەوہ نىە ھەمووكات زۆرىنە نىشانەى ئەوھىپە كە ھەموو خەلك لاي ئەوانە....

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك خورشيد موناقتەشەكە لەسەر ئەوھىپە يەك سال بى؟ ناچىتەوہ موناقتەشە جارىكى تر

بەرپىز خورشيد احمد سليم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەرپىز، بۇ ئەوھى خەلكى خاوەن مولكىش ئومىدىكىيان ھەبى كە ئەم بابەتە قابىلە بۇ چارەسەر كردن با سائىك بى تا ئەو خەلكەى بە دوامان دىت لەوانەپە بتوانن چارەپەك بۇى ببىنن، و حەقتەكە بگەرپىت بۇ ھەردوو لا، بۇ كرىچىش، بۇ خاوەن مولكىش، سوپاس

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۋىكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عبدالرحمن

بەرپىز عبدالرحمن حسين ابابكر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش پشتىگىرى ئەكەم سائىك بى، بەلام ئەو سالە بەشەرت لىژنەيەك دروست بىرى لە ناو پەرلەمان، بەدوا داوچوون بىرى لە ناو خەلك، لەگەل كرىچى، لەگەل خاوەن مولك، بگەنە ئەنجامىك بە باشى و بە رەزاي ھەردوو تەرەف پىرۆزەيەك بىنە ناو پەرلەمان، ئىنجا ئىمە موناقتەشەي بگەين و بگەينە ئەنجامىكى باش بۇ ئەو خەلكە، ئەو پىرۆزە زۆر گرنگە، لە پەنجا و نۆو تا ئىستا ئەو كىشە ھەيە لە عىراق، بە تايبەت لە عىراق و كوردستانىش، چونكە ئەم كىشەيە پەيوەستە بە زىانى خەلك، راستە تىجارىيە، كرىچى تىجارەت ئەكات، ئەوھى بە كرىش ئەدات تىجارەت ئەكات، ھەردووكى موستەفەيدىن، بەلام ئەوھى كىشەيە، ئىستا لە مەحكەمە زۆر كىشە ھەلپەسىردراوھ كە لە ئىنتىزاري ئىمەن، ئەو پىرۆزە لە پەرلەمانە، دەرى بگەين بۇيان و يەكلايى بىتەوھ، يان خاوەنى مولك ھەموويان بە ئىنتىزاري ئىمەن، من پىم وايە ئەگەر ئەم پىرۆزە ھەلپەسىرىن بۇ ماوھى سائىك بە شەرت لىژنە دروست بىرى، لە پەرلەمان بەدوا داوچوونى بۇ بىكات، بۇمان پوخەتەيەكى بىنى، ئىمەش ھەموارى بگەين، سوپاس

بەريز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا لەسەر مەسەلەي دوو سالى كى ئەيەوئى دوو سال بى؟ ئەمانەوئى دوو كەس قسە بىكات، كاك عمر عبدالرحمن فەرموو

بەريز عمر عبدالرحمن على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

راستە ياسايەك لە پەرلەمان دەرچووھ و پىويستە بچىتە بوارى جى بەجى كىرەنەوھ، بەلام ئەگەر بىتو لە سالى خەلك نەبى و خەلك سوودمەند نەبى لەو ياسايە، ھىچ پىويست ناكات ئەو ياسايە دەرچى، ئەم ياسايە تەنيا خاس نىە بەوھى كە تەنيا مەحەلاتى تىجارى و ئەو شوپانانەي بۇ كار و كاسبى بە كاردى شمول ئەكات، ئەم ياسايە خاسە بە نىشتەجى بوونىش، ئاشكرايە لە كوردستان ئىستا يەكەي نىشتەجى بوون بەردەوام دروست ئەگرى، واپىئەجى سال بە سال يەكەي زياتر دروست بىرى، ئەبىتە ھوى كەمبونەوھى ئەو كىشەيە، بە نىسبەت يەكەي نىشتەجى بوونەوھ، دواتر ئەگەر لە دواي ئەو دوو سالە ئەو ياسايەش دەرچى كىشەي نىشتەجى بوون كەمتر بۆتەوھ، كرىچىيەكان سوودمەند ئەبن لىي، زەرەرمەند نابن، ئەمە بە نىسبەتەي مەحەلاتى تىجارىيەوھ، ئەوھى كە باس لە سەرقىلى ئەكرىت و كرىچى دوكانى كرىوھ و پارەي داوھ بەسەر قىلى، پىويستە سوود لە شوپنەكەي خوى وەرگرى بەقەدەر ئەو پارەي داويەتەي بە خاوەن مولك يان كرىويەتەي، ئاشكراشە ئەو مولگانەي تازە دروست كراون لە سالى 2001 ھوھ تا ئىستا قەرارى بۇ درچووھ ئەوانە ھەمووي خازىيەن بۇ قانونى مەدەنى، يەئنى ئەگەر ئەمە تەئجىلىش بى بۇ دوو سال ھىچ تەئسىر ناكات لەسەر ئىستىسمارى عەقارى لە كوردستان، چونكە ئەو مولكە تازانەي ئىستا ئەگرى و ئەچىتە كرىچىيەوھ، كرىچى و ساھىب مولك بۇخۇيان ئىتىفاق ئەكەن لەسەر قانونى مەدەنى، لە لايەكى تر ئىستا مەھاكىم بەردەوام قانونى ئىجارى عەقارى ژمارە (87) ي سالى 2009 بە بەردەوامى بەكار

ئەھيىنى، بۇيە پېويستە بۇ سالىكى كرىچيەكان، ئەوانەى پارەيان داو، سەرقفلىيان داو، بۇ ئەوھى سوودوەرگرن لە شوپنى خۇيان كە تيا ماون، و رايھىنانىكى زياتریش رابپن بەرامبەر بەو ياسايەى كە لە موستەقبەل دەرئەجى، پېم وايە ئەو ياسايە بۇ دوو سال تەمەيد بىرى، سوپاس

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۇكى پەرلەمان:

فەرموو كاك جلال

بەرپىز جلال على عبدالله:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

ديارە ئىمە وابزانم زياتر لە دووجار بۇ سالىك تازەمان كردهو، لە مانگى شەش بە داخەوہ هەم كرىچى و هەم خاوەن مولكيش و ئىمەش ئەندامانى پەرلەمان بىرمان ئەكەوئتەو، و بە پەلە دريژى ئەكەينەوہ بۇ سالىك، واى تىئەگەم بۇ پەرلەمانى داھاتوو سالى يەكەمى وەكو ئىمەى خولى سىيەم چەند مانگىگ ھەر بە ليژنەكانەو، لەبەر ئەوھى ھەر سالى يەكەمى پەرلەمان زۆر زەحمەتە بتوانن ئەو ياسايە ھەموار بکەنەوہ و قسەى تيا بکەن، جگە لەوہش ئەو ياسايەى وەبەرھىنانى ھەرىمى كوردستان و ئەو ياسايەش كە دەرچووہ خانوو بۇ ئەو كەسانە دابپن بىرى كە مووچەكەيان كەمە، يان كرىچين، وا تىئەگەم ئەو ياسايە و دروست كردنى ئەو يەكەى نىشتەجى بوونانە لەوانەى موعادەلەكە بگۆرى، بۇ ئەوھى كرىچى كەم بىتەو، و خاوەن مولك و كرىچى لە نيوان يەك رىكبەون، لەبەر ئەوھى پشتگىرى ئەوہ ئەكەم بۇ دوو سال بى،

سوپاس

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۇكى پەرلەمان:

فەرموو ليژنەى ياسايى يەك، يەك بىخوئەوہ بۇ ئەوھى بىخەينە دەنگەو، كاك كاردۇ نوقتە نيزامە؟ قسە كردن لەسەر سالىك و دوو سال نى، فەرموو

بەرپىز كاردۇ محمد پىرداود:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

ئەو روون كردنەوھى كاك عەمەر داى، ئىمە ئەم ياسايە ھەلدەپەسىرىن، ئەم ياسايە كە ھەلدەپەسىردى.....

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۇكى پەرلەمان:

نابى وەلامى ئەو بدەيتەو، نابى، ناوت ھىناو، تۇ وەلامى ئەو دەدەيتەو

بەرپىز كاردۇ محمد پىرداود:

پرسىارىكم ھەيە

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / سەرۇكى پەرلەمان:

فەرموو.